

התאחדות התעשיינים בישראל

התעשייה - זוכת פרס ישראל תשס"ח

הכלכלה והתעשייה הישראלית על רקע המשבר העולמי

מחלקת המחקר הכלכלי - אגף הכלכלה

ינואר 2009

תנאי רקע לשנת 2009

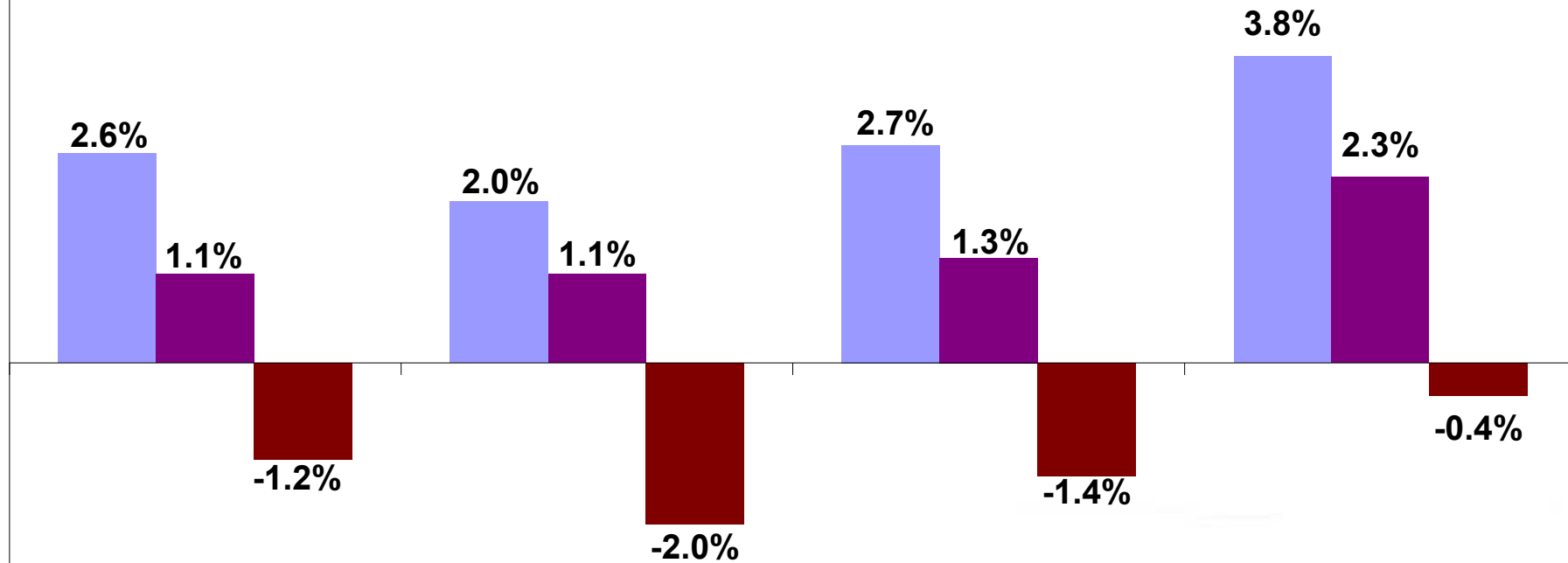

איומים מרכזיים

- משבר בכלכלה העולמית
- תלותו של המשק הישראלי ביצוא הישראלי
- שחיקה בכושר התחרות
- התהוות מחנק אשראי
- אפקט העושר השלילי
- חריגה מיעד הגירעון
- אי-אישור תקציב 2009 והעדר יציבות פוליטית

מיתון צפוי לפקוד את מרבית מדינות העולם

שיעור שינוי תוצר שנתי

תוצר גוש האירו

תוצר ארה"ב

OECD

תוצר עולמי

2007

אומדן 2008

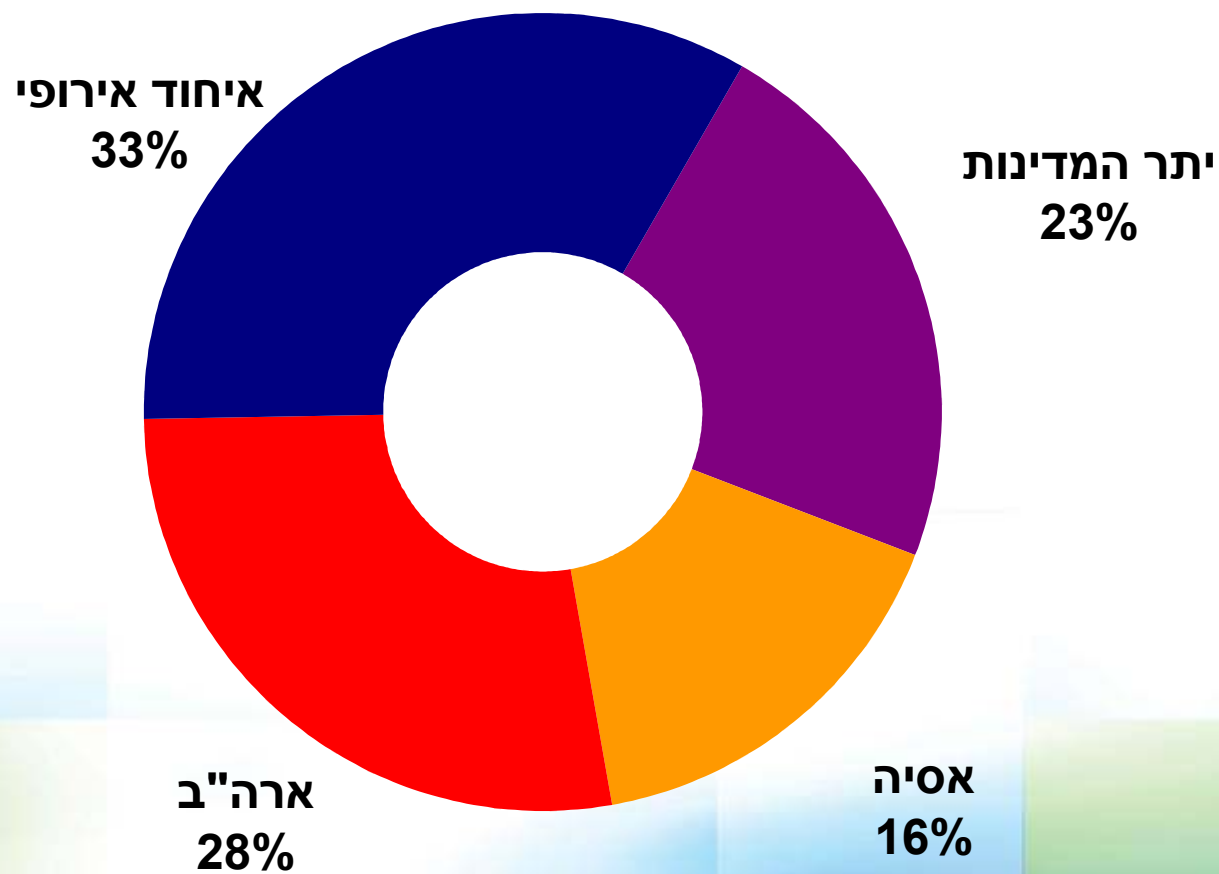
תחזית 2009

מקור: ה- Economist (11.12.08)

60% מיצוא הסחורות הישראלי מופנים לארה"ב ולאיחוד האירופי

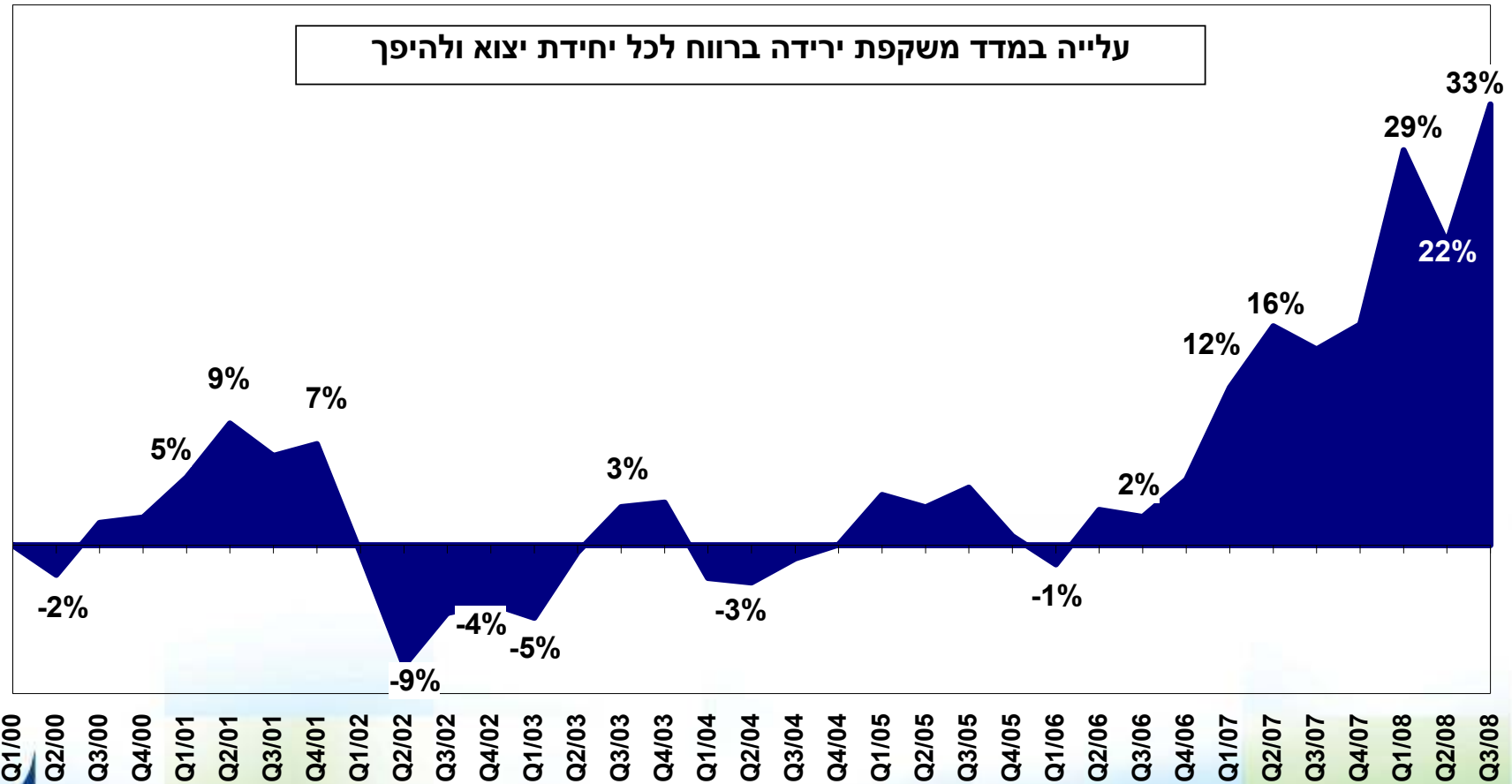
התפלגות היצוא לפי אזורים, ינואר - נובמבר 2008

שחיקה ניכרת בכושר התחרות של היצואן הישראלי

עלות העבודה ליחידת תוצר ביצוא, שינוי מצטבר על בסיס Q1/00

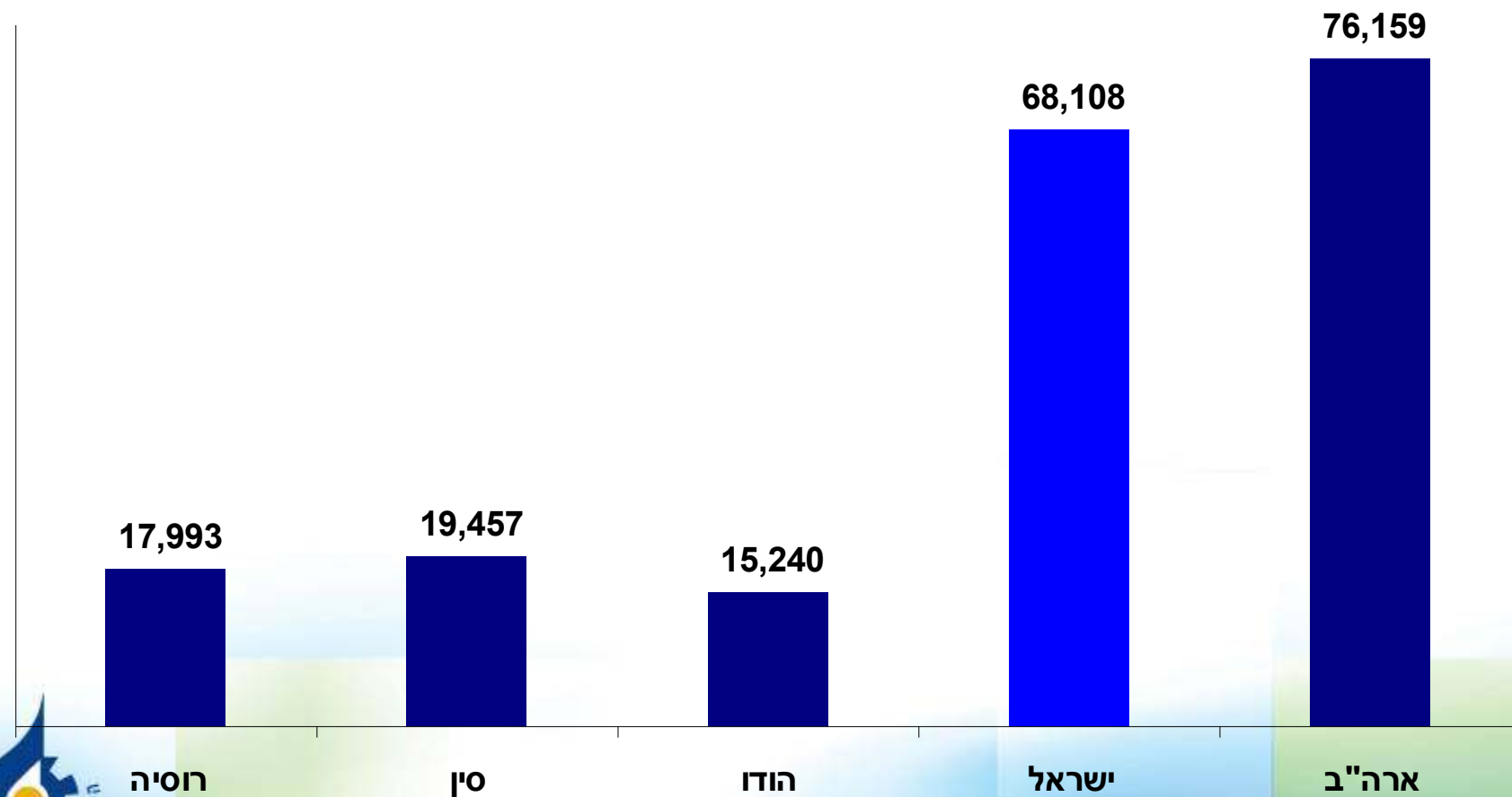
עלייה במדד משקפת ירידה ברווח לכל יחידת יצוא ולהיפך

שחיקה בכושר התחרות של תעשיית ההיי-טק הישראלית

שכרו השנתי של מהנדס תוכנה מנוסה

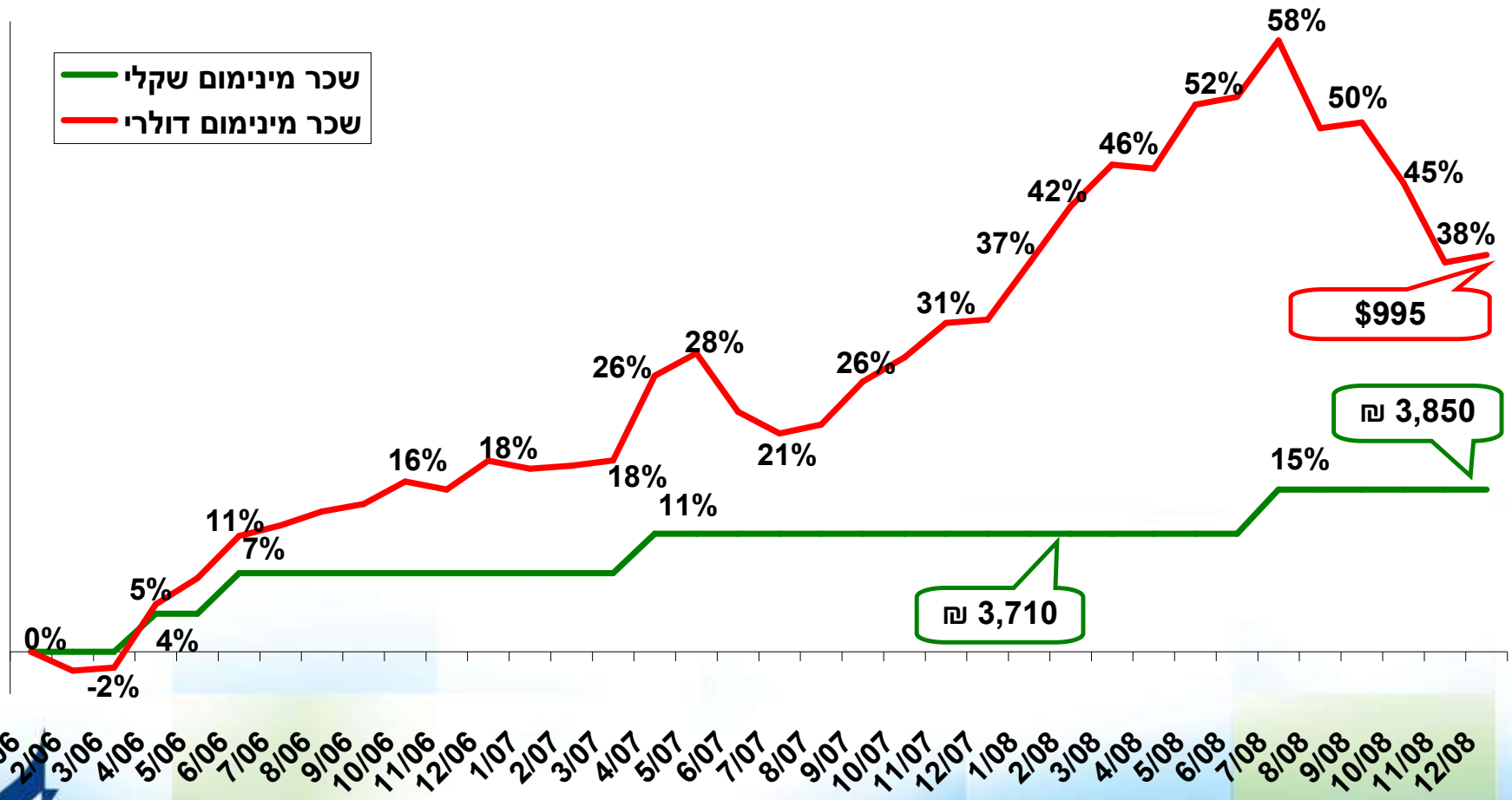
שכר שנתי בדולרים, 2008

מקור: עצמון-פילת

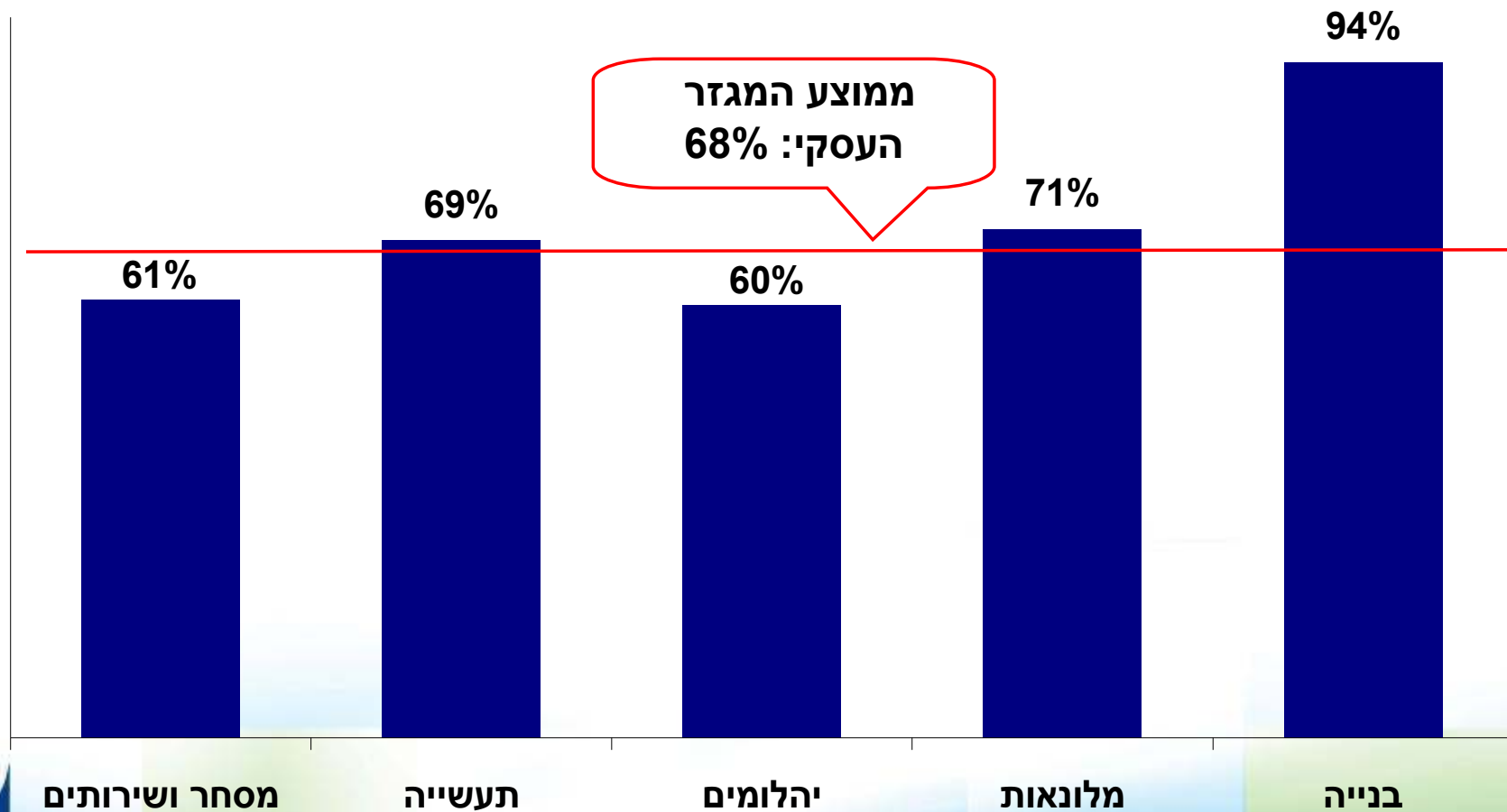
שחיקה בכושר התחרות של התעשיות המסורתיות

שיעורי שינוי מצטברים בשכר המינימום החודשי

קושי בשמירת מסגרת האשראי הקיימת לפעילות השוטפת

שיעור המדווחים על קושי בכל ענף

מקור: סקר קשיי אשראי במגזר העסקי, דצמבר 2008 - ינואר 2009.

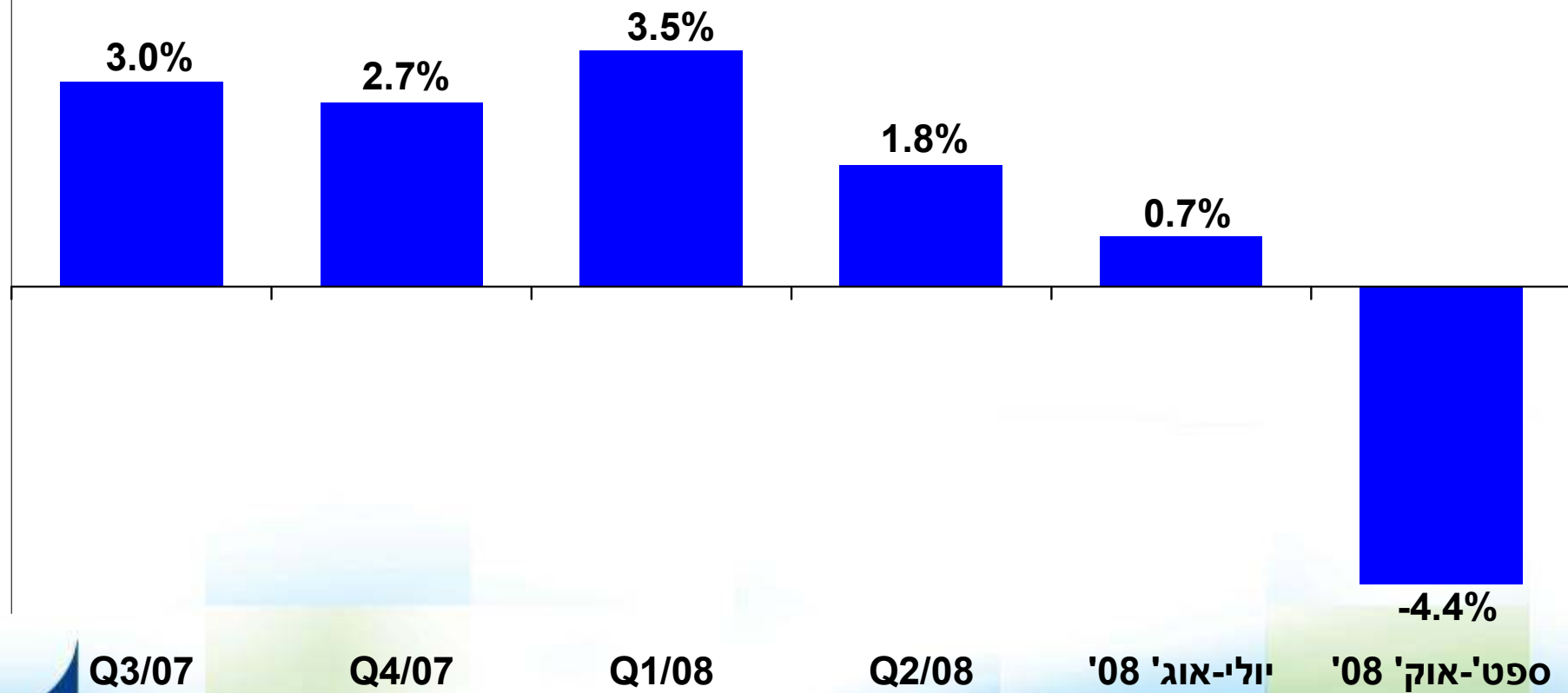

המצב בתעשייה

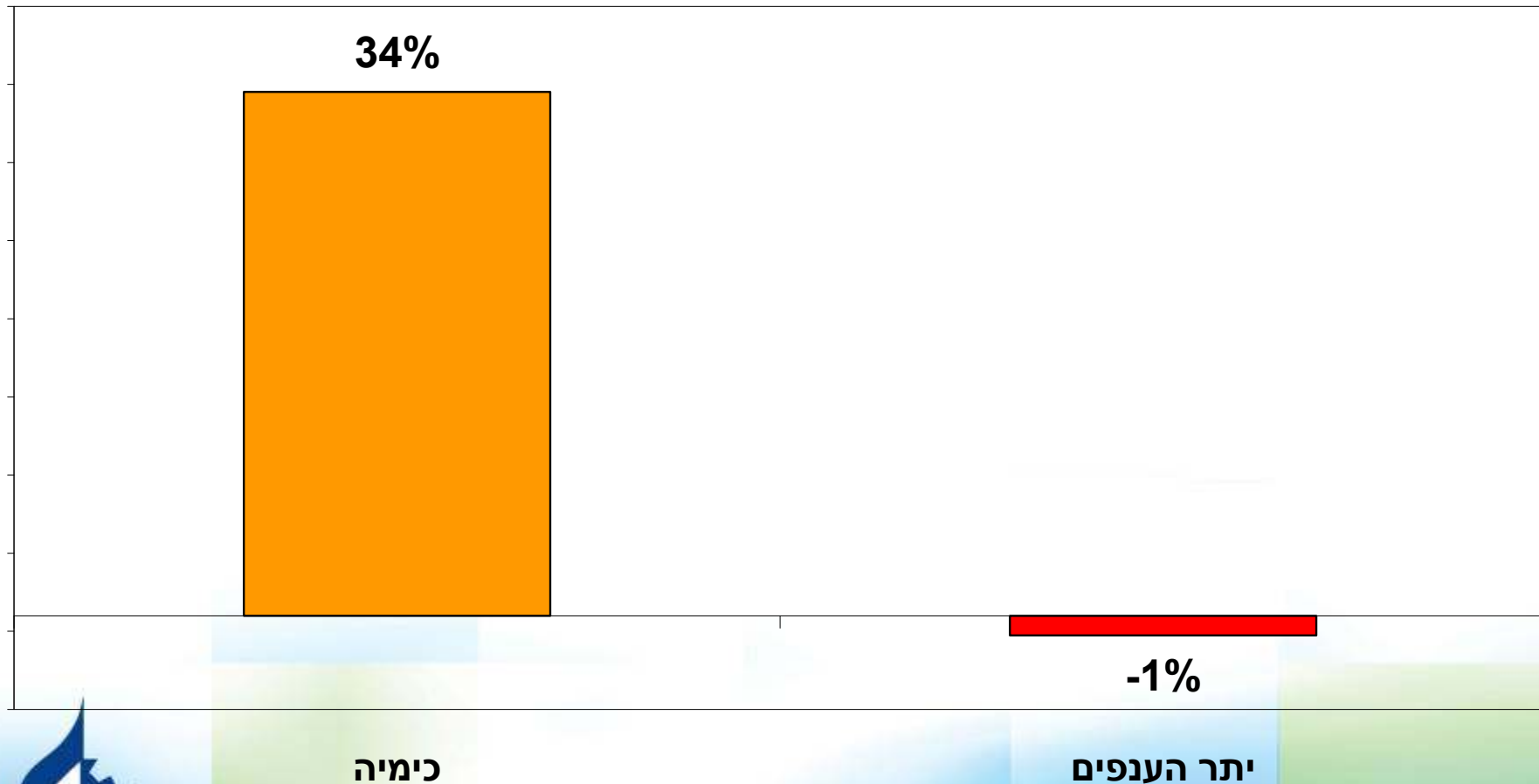
נסיגה בתוצר התעשייתי

שיעורי שינוי ריאליים, ממוצע חודשי בכל תקופה לעומת קודמתה

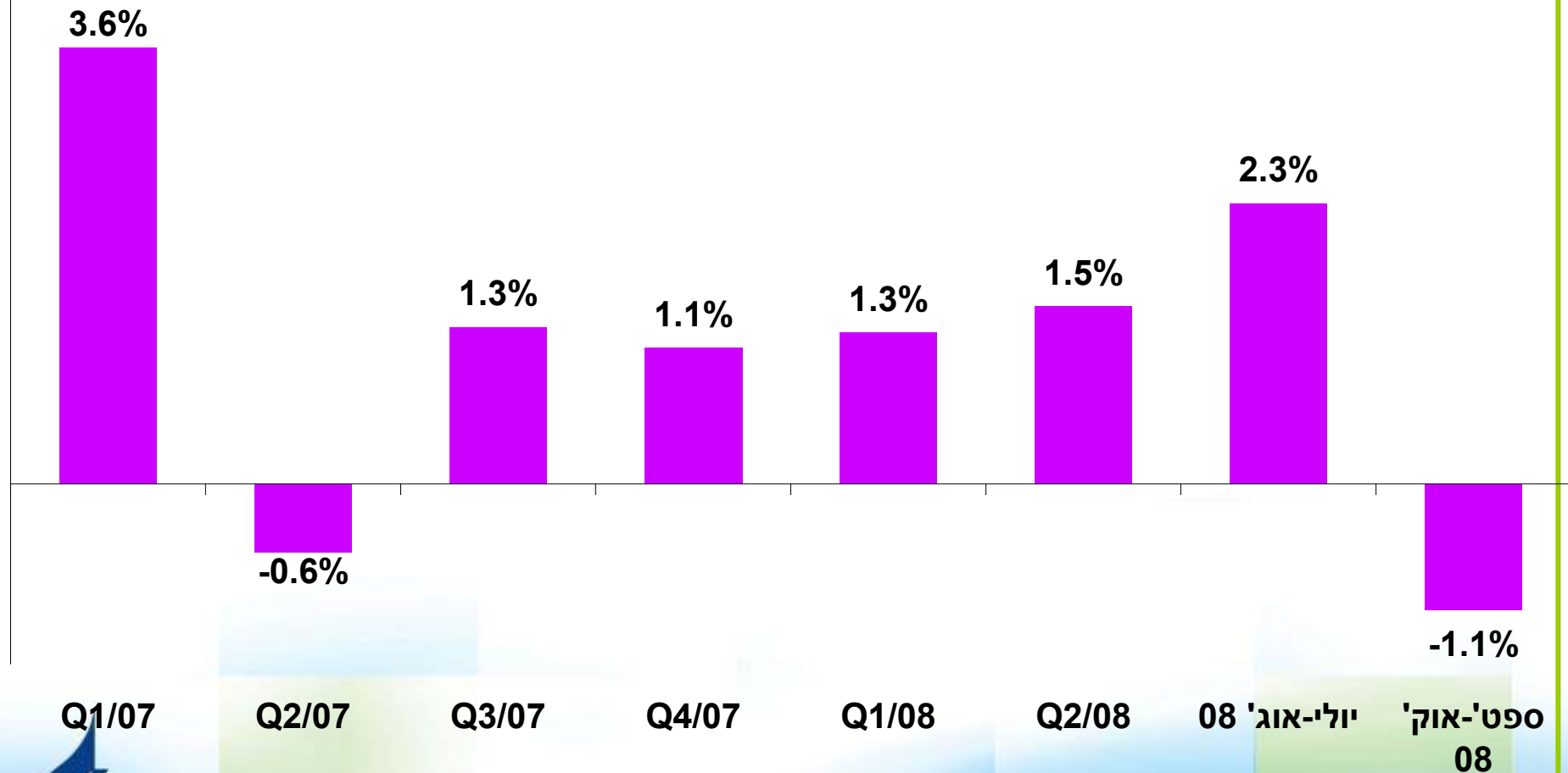
צמיחת התעשייה במחצית הראשונה של 2008 נגזרה ברובה מגידול מהיר של ענף הכימיה

שיעורי שינוי ריאליים, רבע שני של 2008 לעומת רבע אחרון של 2007

נסיגה בתפוקת ענפי האלקטרוניקה*

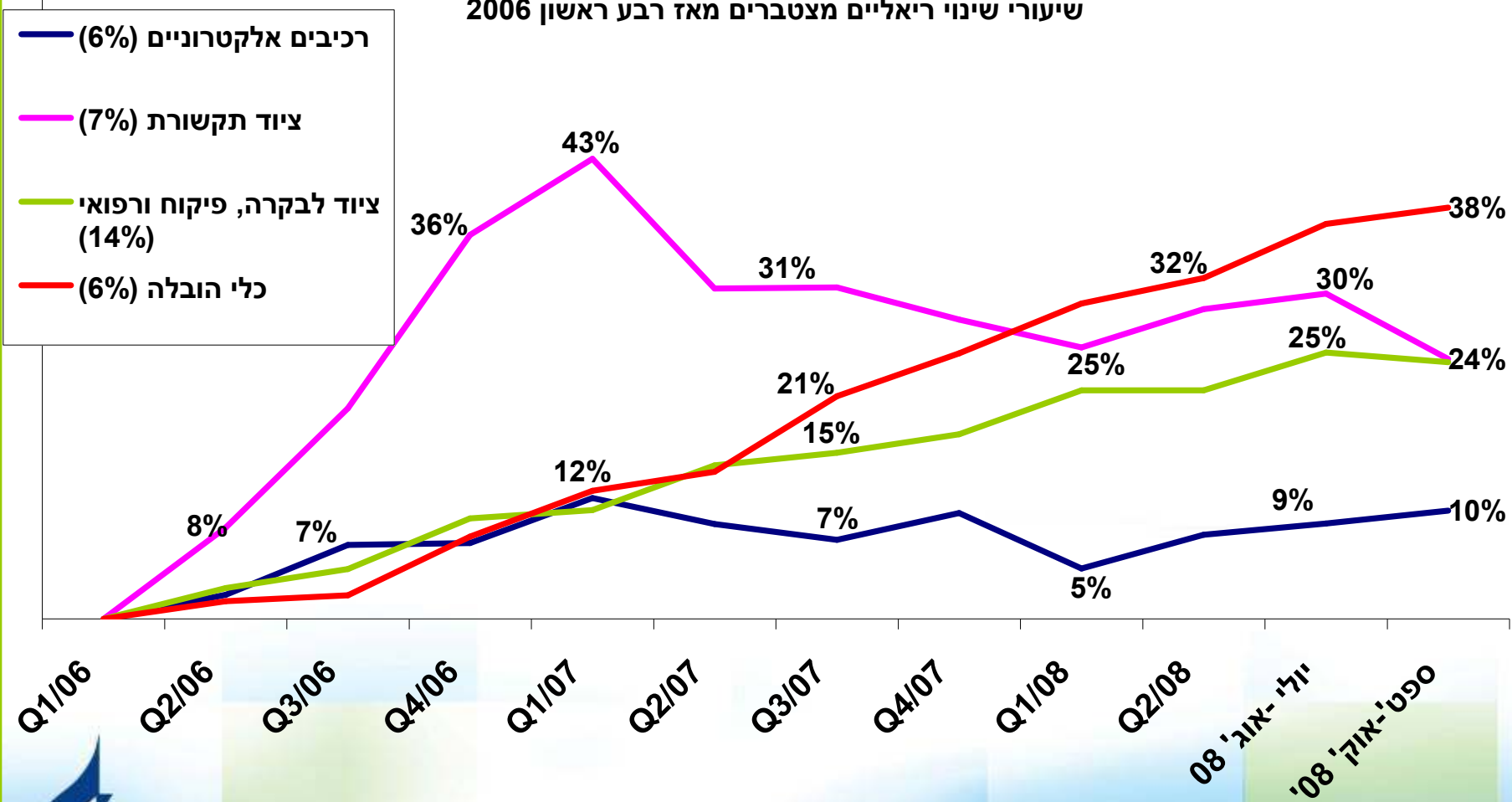
שיעורי שינוי ריאליים, נתונים מנוכי עונתיות, כל תקופה לעומת קודמתה

*רכיבים אלקטרוניים, כלי הובלה, ציוד תקשורת אלקטרוני וציוד לבקרה ופיקוח ורפואי

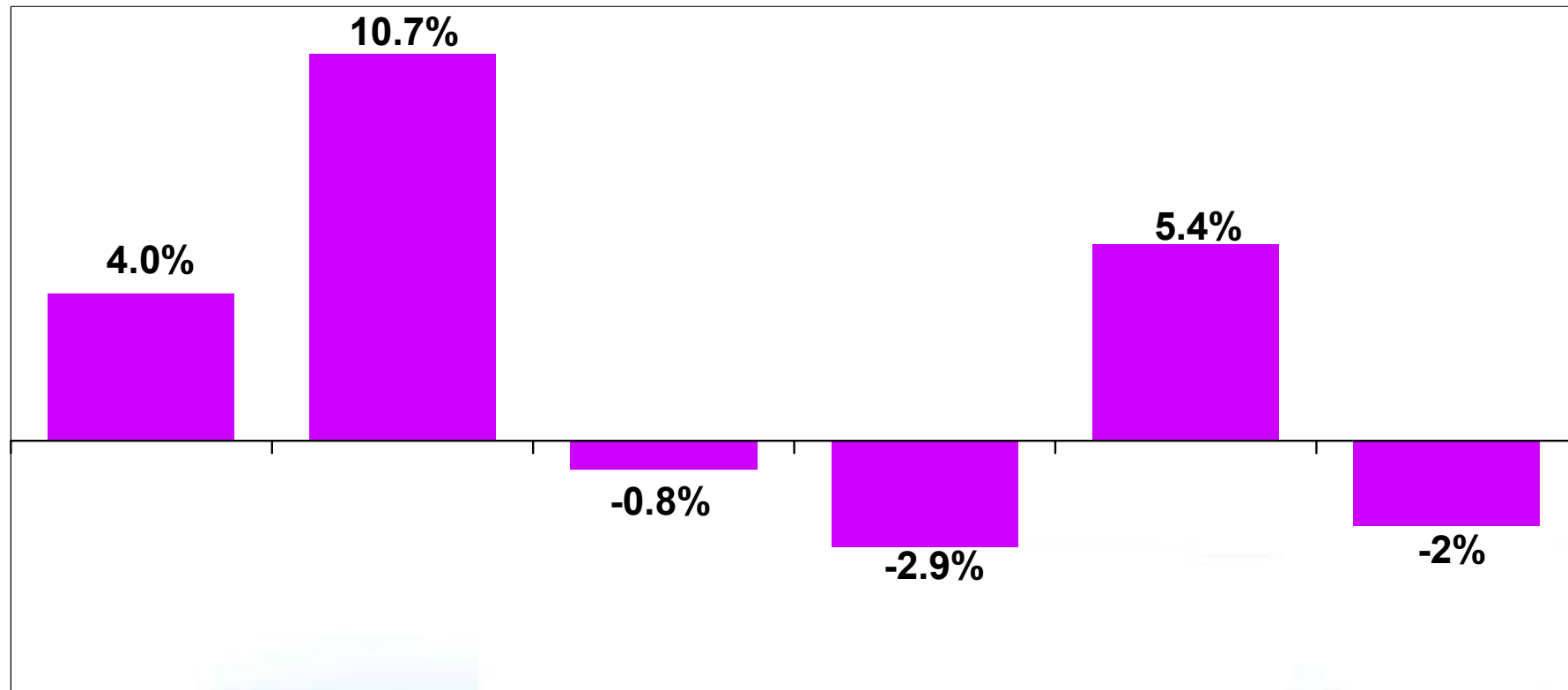
התפתחות תפוקת ענפי האלקטרוניקה

שיעורי שינוי ריאליים מצטברים מאז רבע ראשון 2006

נסיגה ביצוא התעשייתי

שיעורי שינוי ריאליים, נתונים מנוכי עונתיות, ממוצע כל תקופה לעומת ממוצע תקופה קודמת

Q3/07

Q4/07

Q1/08

Q2/08

Q3/08

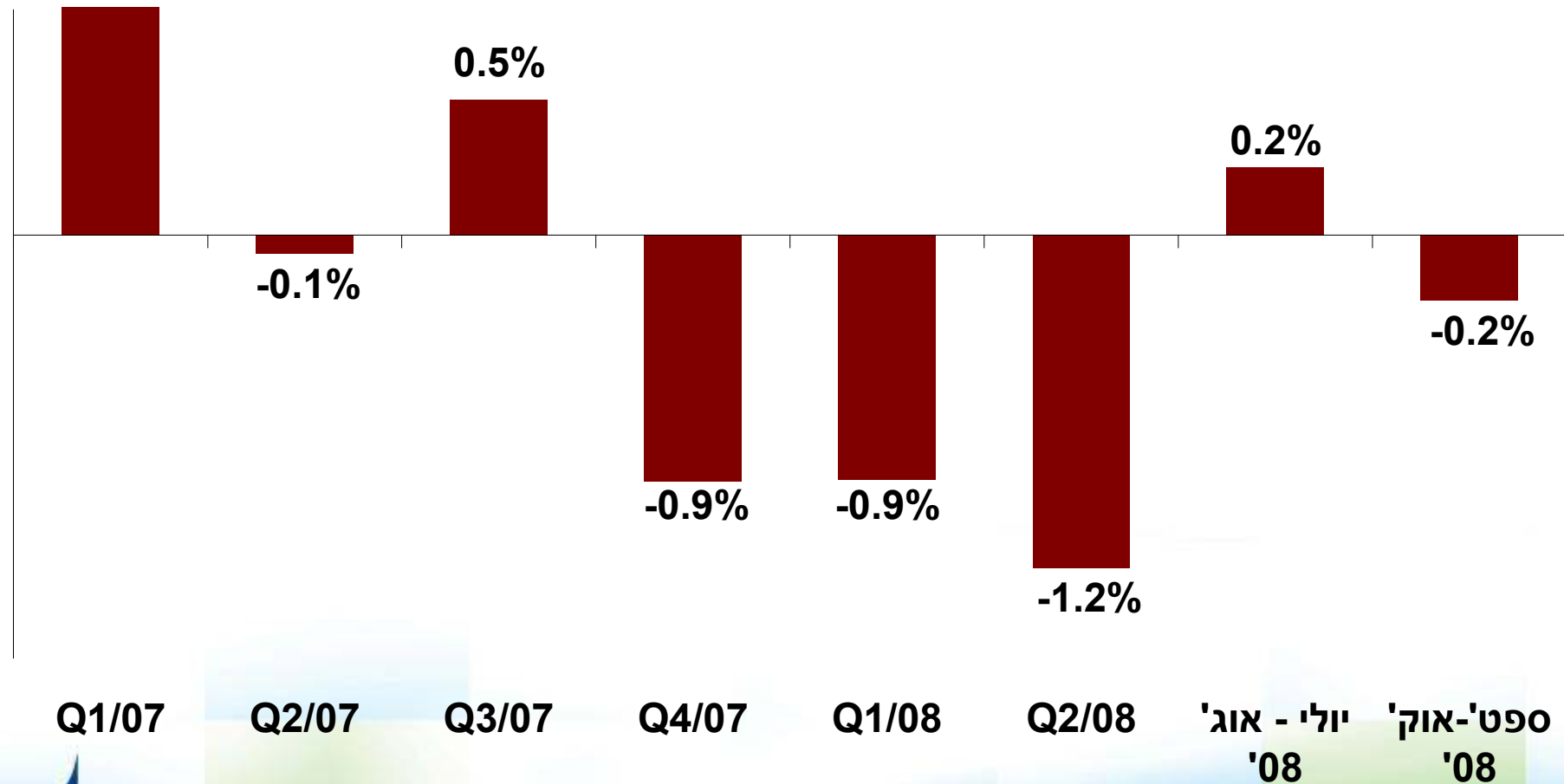
*Q4/08

* מבוסס על אומדן מחירי היצוא *

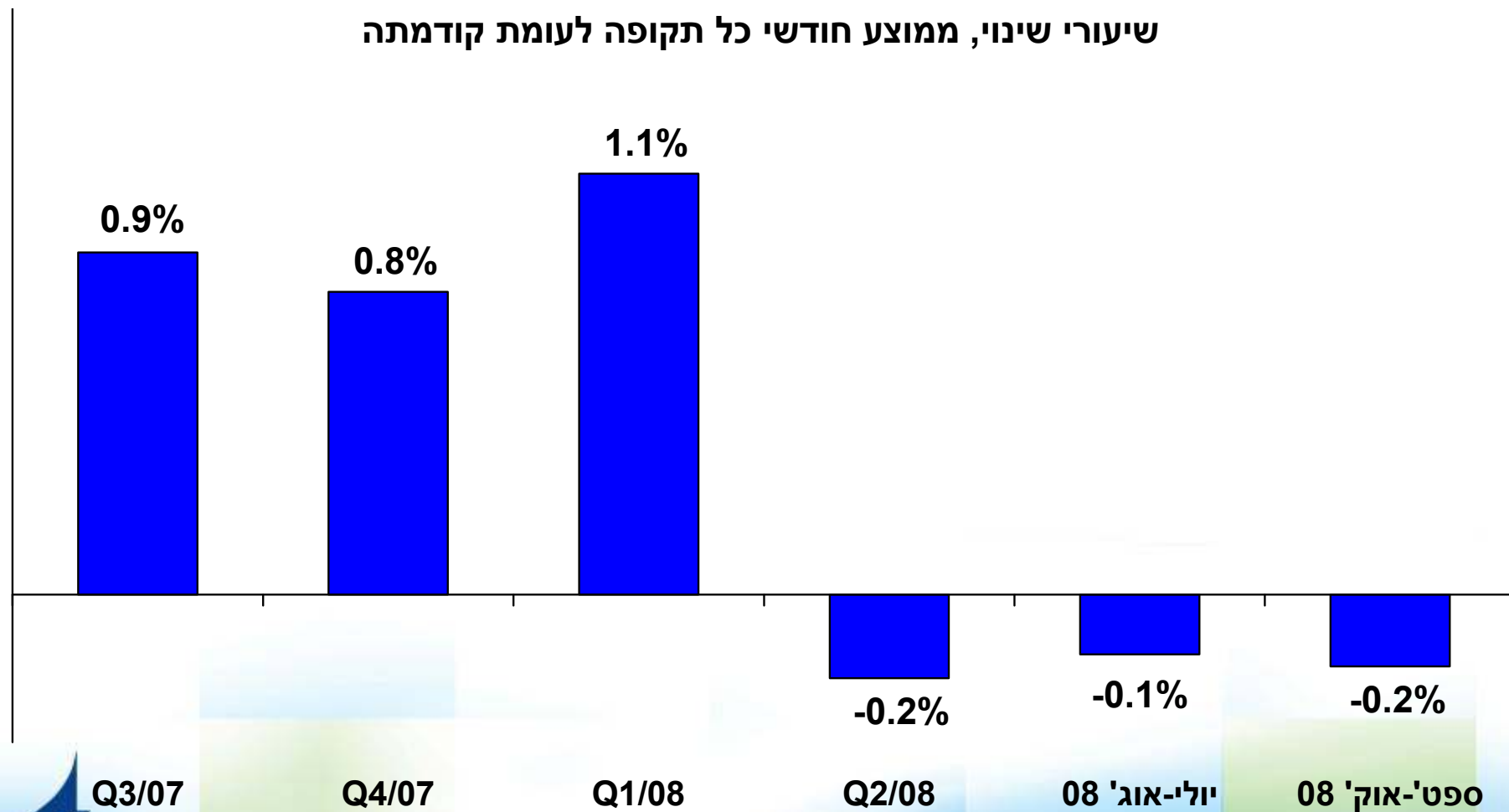
שעות העבודה למועסק בתעשייה

שיעורי שינוי, ממוצע חודשי בכל תקופה לעומת קודמתה

נסיגה מתונה ומתמשכת במצבת העובדים בתעשייה

שיעורי שינוי, ממוצע חודשי כל תקופה לעומת קודמתה

Q3/07

Q4/07

Q1/08

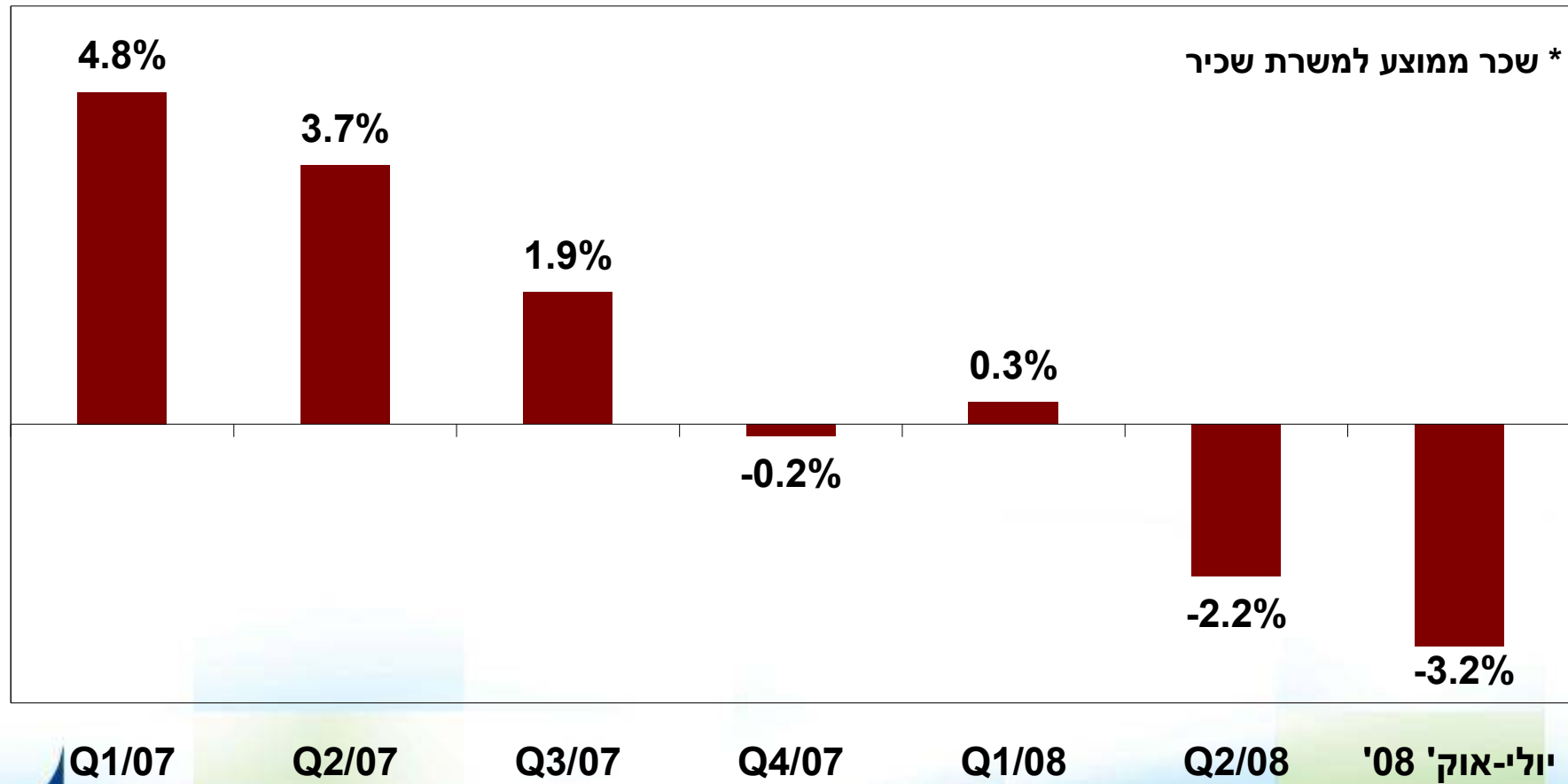
Q2/08

יולי-אוג' 08

ספט'-אוק' 08

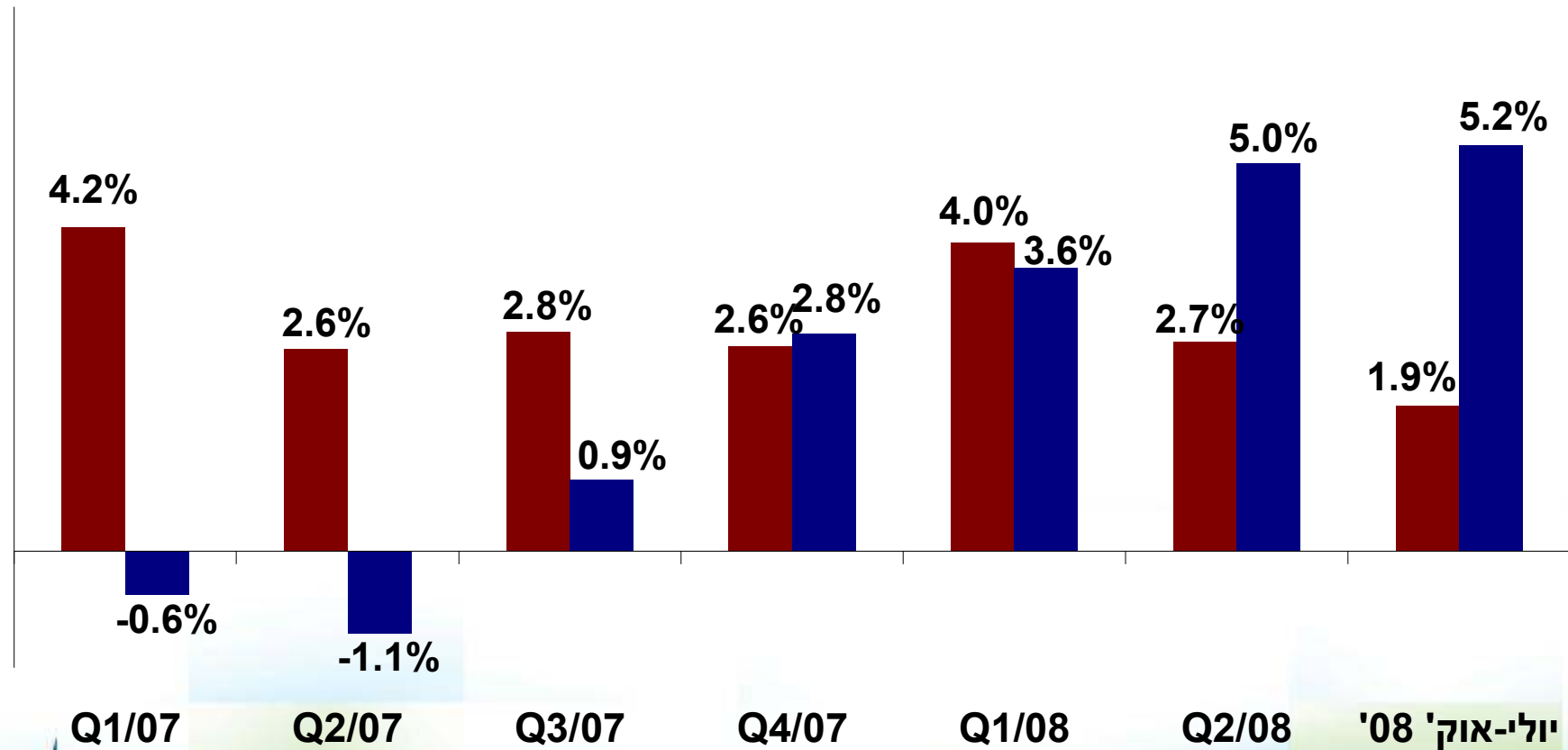
נסיגה בשכר הממוצע בתעשייה

שיעורי שינוי ריאליים, כל תקופה לעומת המקבילה לה בשנה קודמת

האצה חדה ומפתיעה בשיעור האינפלציה

שיעורי שינוי, כל תקופה לעומת המקבילה לה בשנה קודמת

■ שינוי נומינלי (שקלי) בשכר ■ אינפלציה

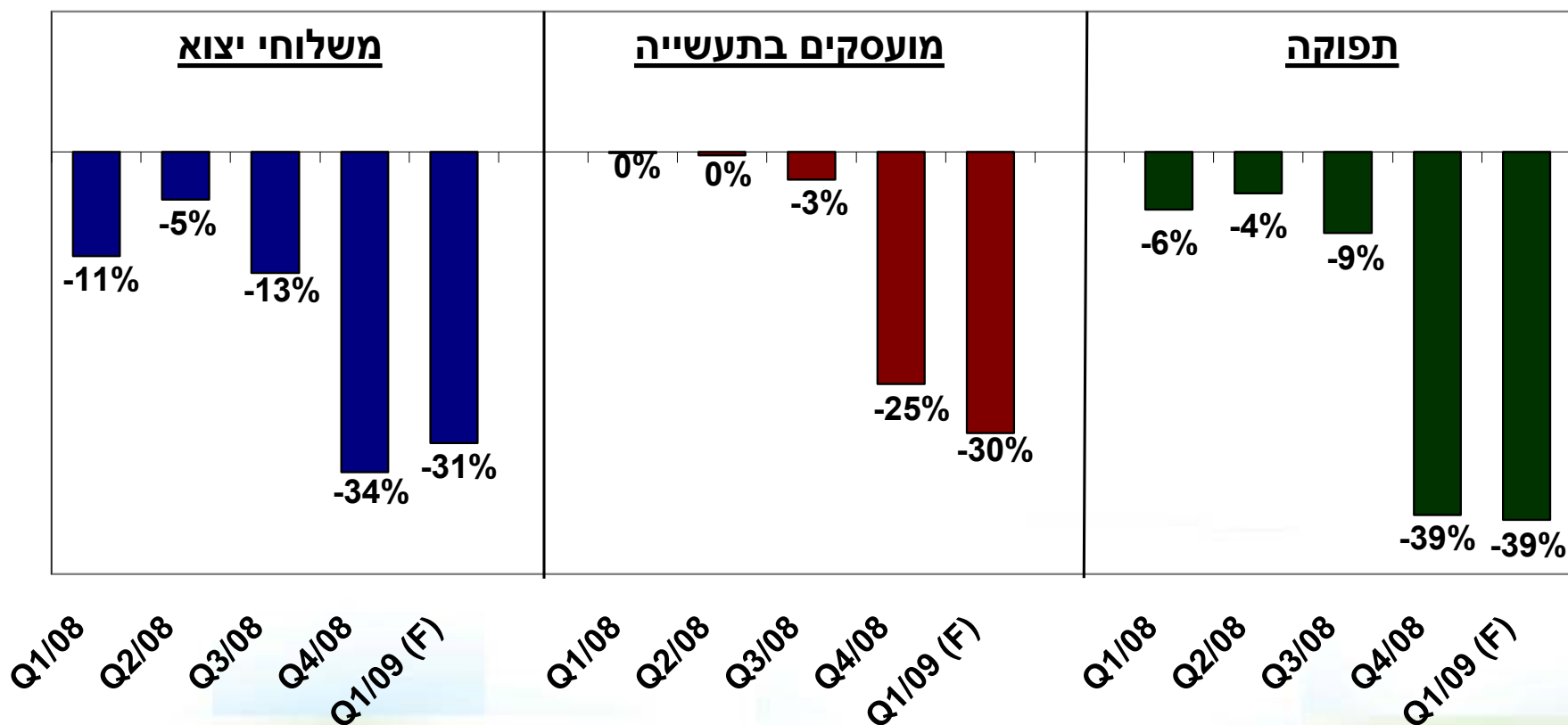

תחזיות....

צפי לנסיגה חדה נוספת בפעילות התעשייתית בתחילת 2009

(מאזן נטו)

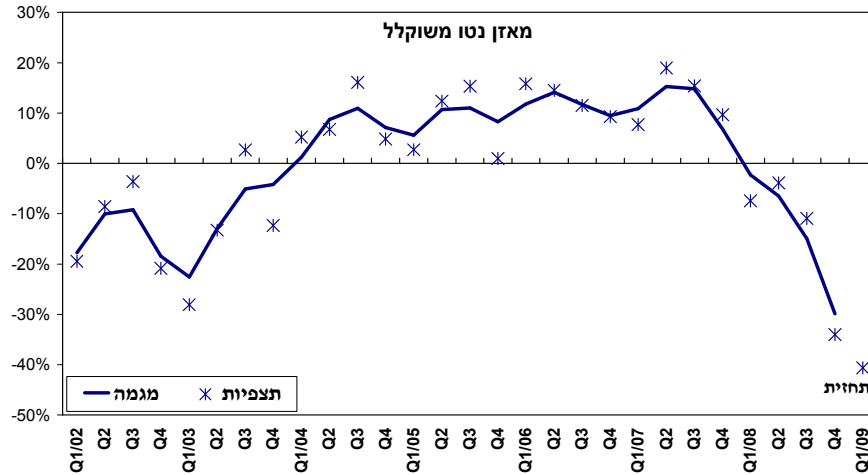
מאזן נטו = אחוז המדווחים עלייה מינוס אחוז המדווחים ירידה, מותאם לעוצמת השינוי המדווחת

מקור: סקר הציפיות בתעשייה לחודשים ינואר-מרץ 2009.

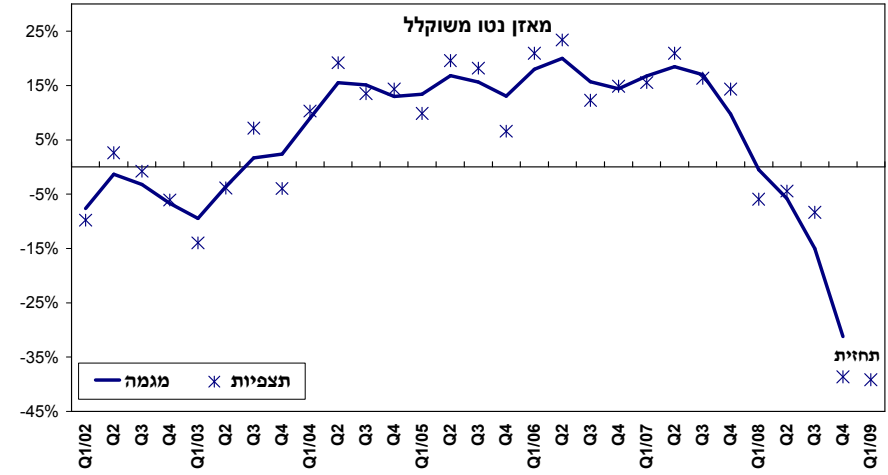

צפי להמשך הנסיגה החדה בפעילות התעשייתית בתחילת 2009

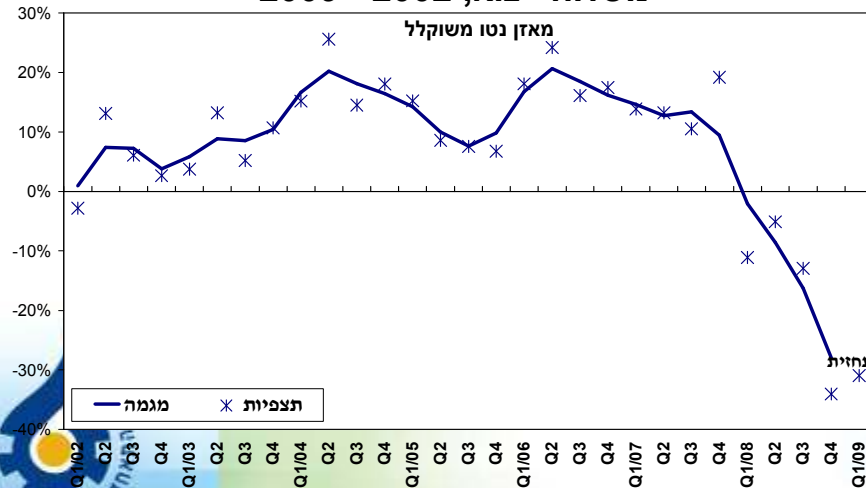
מכירות לשוק המקומי, 2009 - 2002

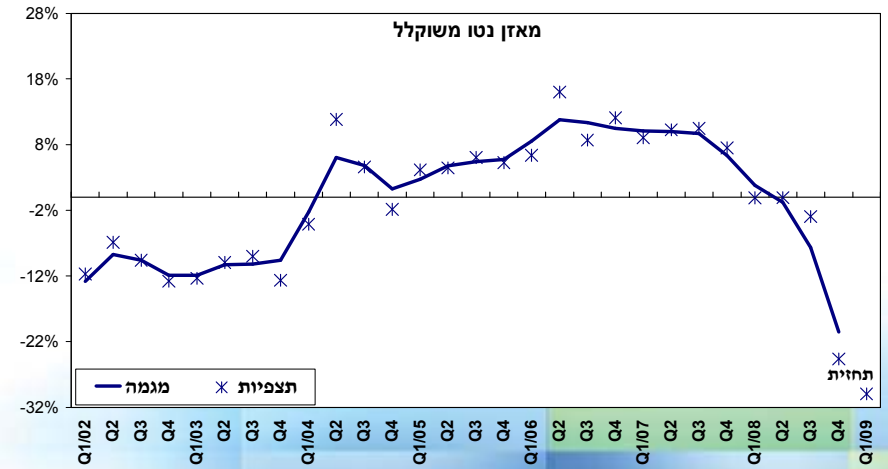
תפוקת התעשייה, 2009 - 2002

משלוחי יצוא, 2009 - 2002

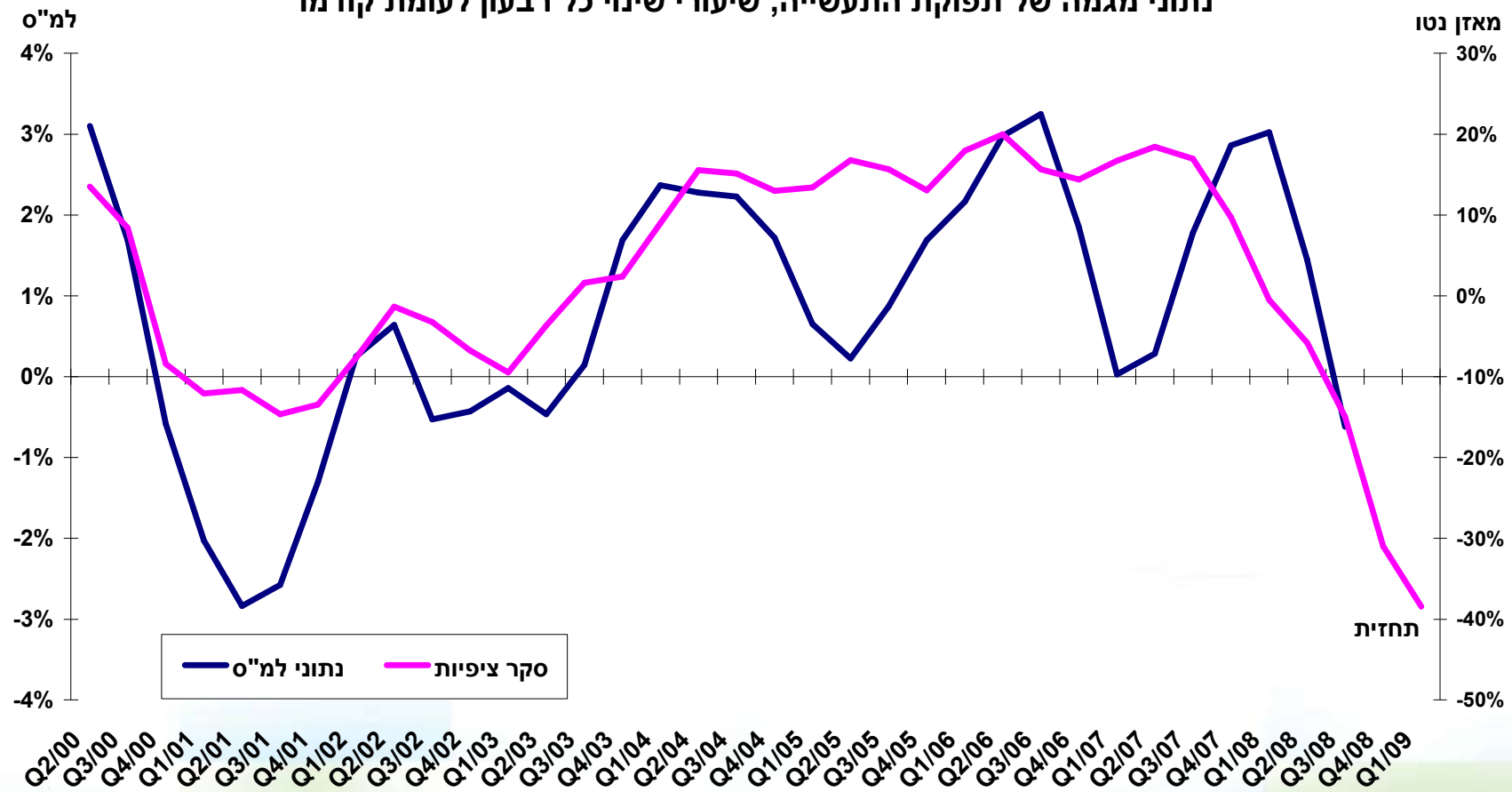

מועסקים בתעשייה, 2009 - 2002

סקר הציפיות ככלי לזיהוי שינויי מגמה בתעשייה

נתוני מגמה של תפוקת התעשייה, שיעורי שינוי כל רבעון לעומת קודמו

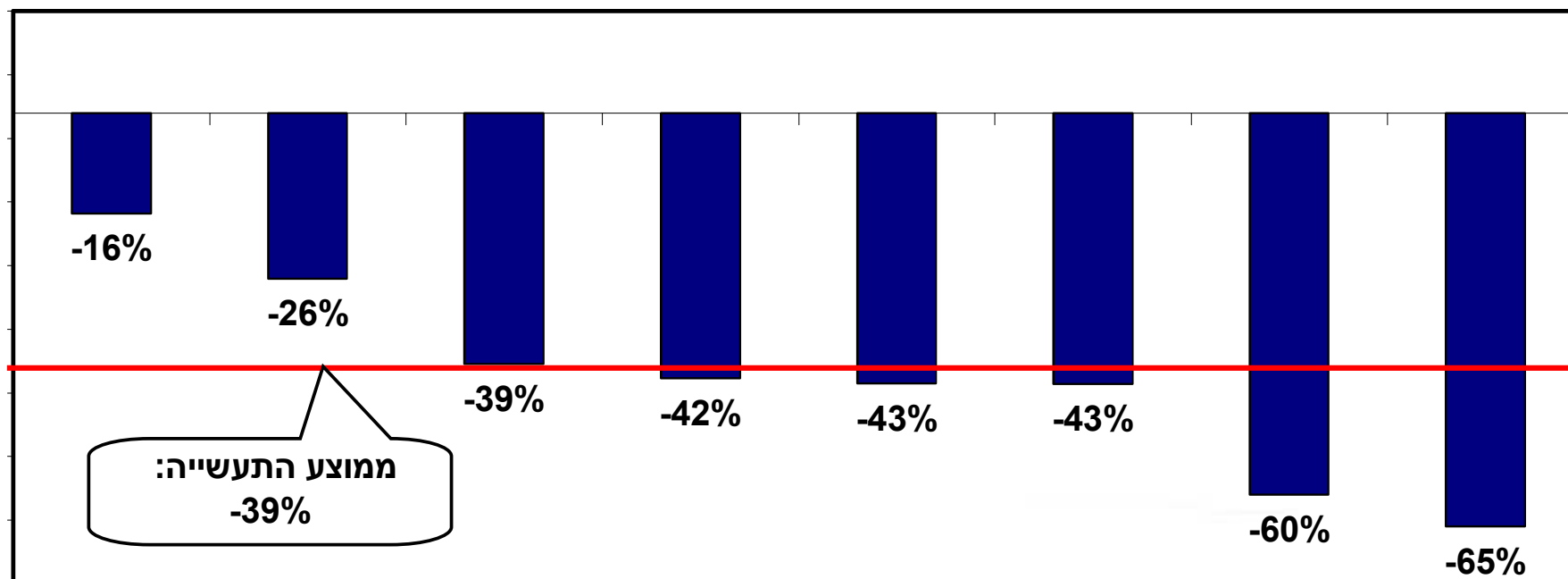

בחינת הנתונים לשנים 2000-2008 מעלה מתאם חיובי של 0.72 בין נתוני הלמס' לסקר הציפיות. בחינה שביצעה חברת "מגמות – טכנולוגיות חיזוי בע"מ" בשנת 1995, מצאה מתאם גבוה מכך, של כ- 0.8 לשנים 1978 עד 1995.

ציפיות התעשיינים לרבע האחרון התפוקה

ציפיות התעשיינים ל-Q1/09 - מאזן נטו משוקלל

מדון

אלקטרוניקה

גומי ופולסטיק

כרייה

כימיה

מתכת וחשמל

נייר ודפוס

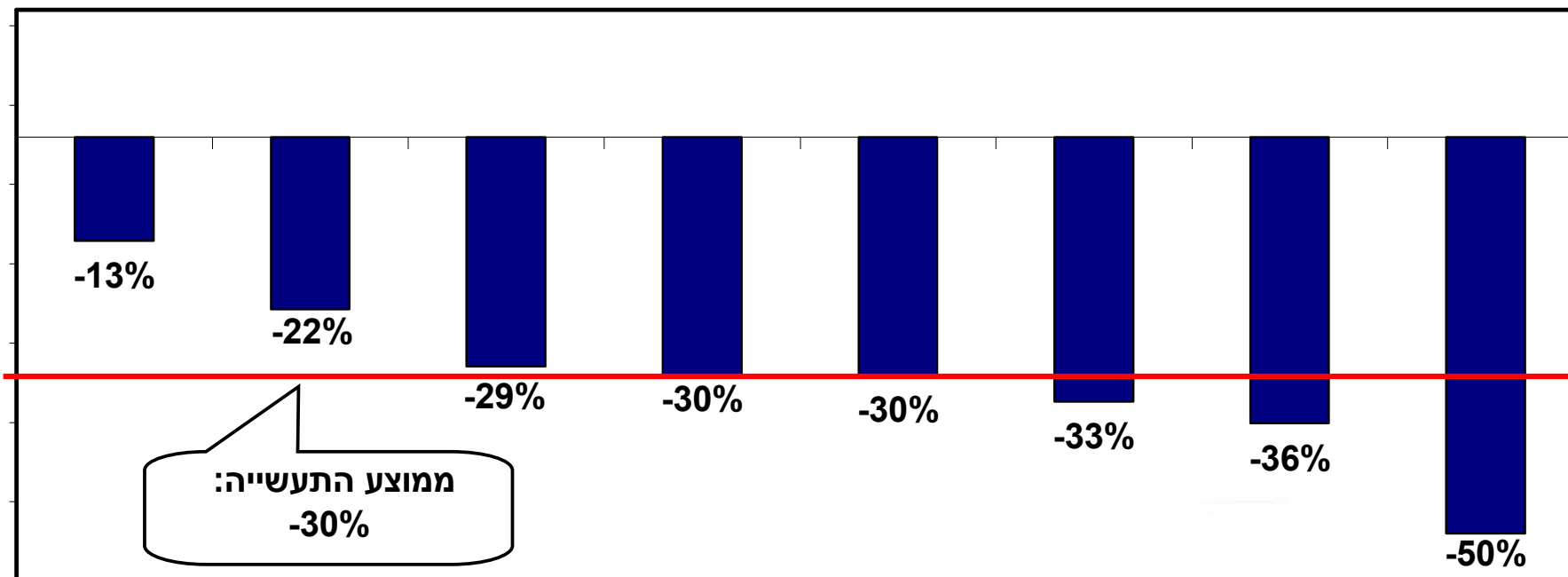
טקסטיל

ציפיות התעשיינים לרבע האחרון

מועסקים

ציפיות התעשיינים ל- Q1/09 - מאזן נטו משוקלל

מזון

אלקטרוניקה

גומי ופולסטיק

כימיה

נייר ודפוס

כרייה

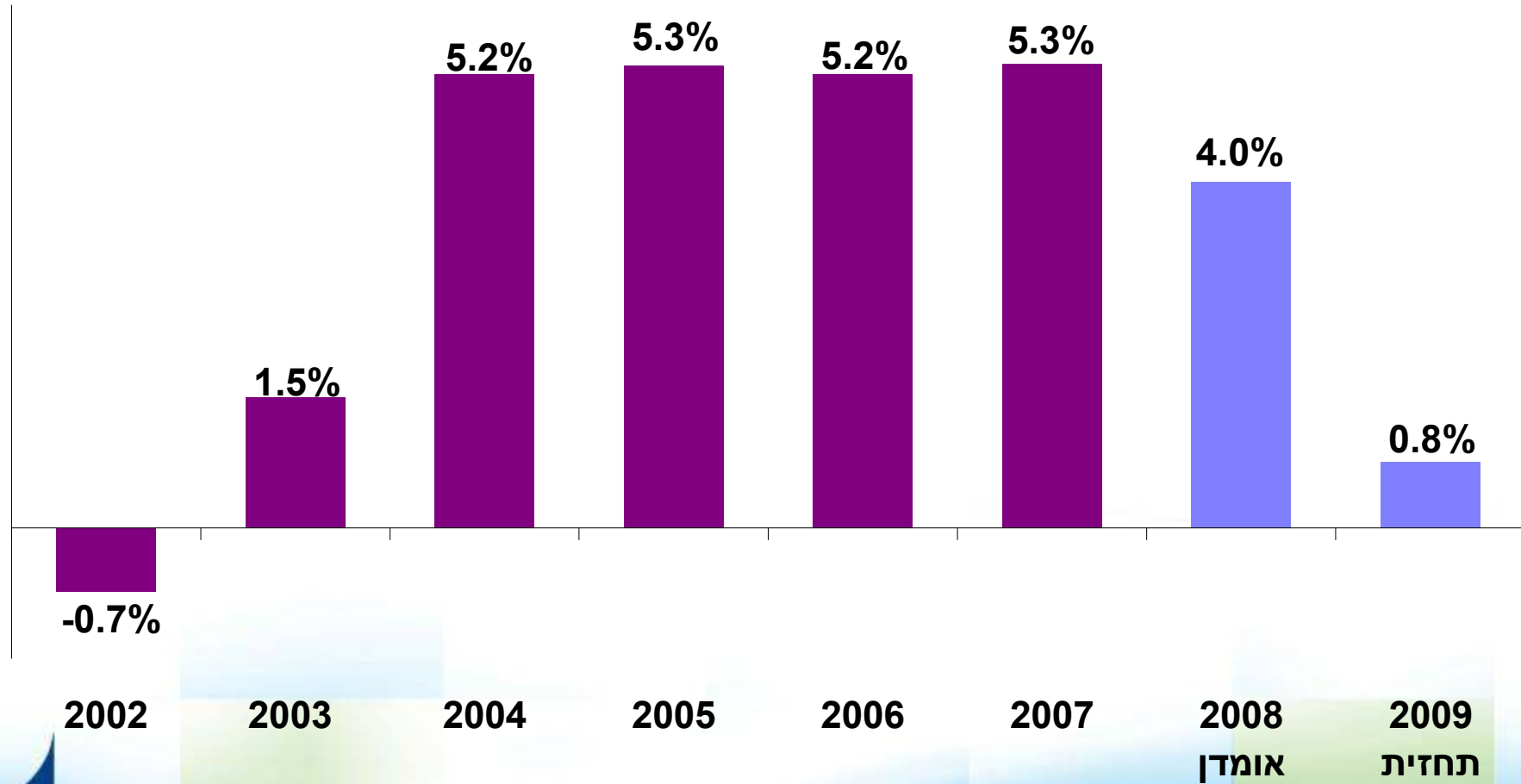
מתכת וחשמל

טקסטיל

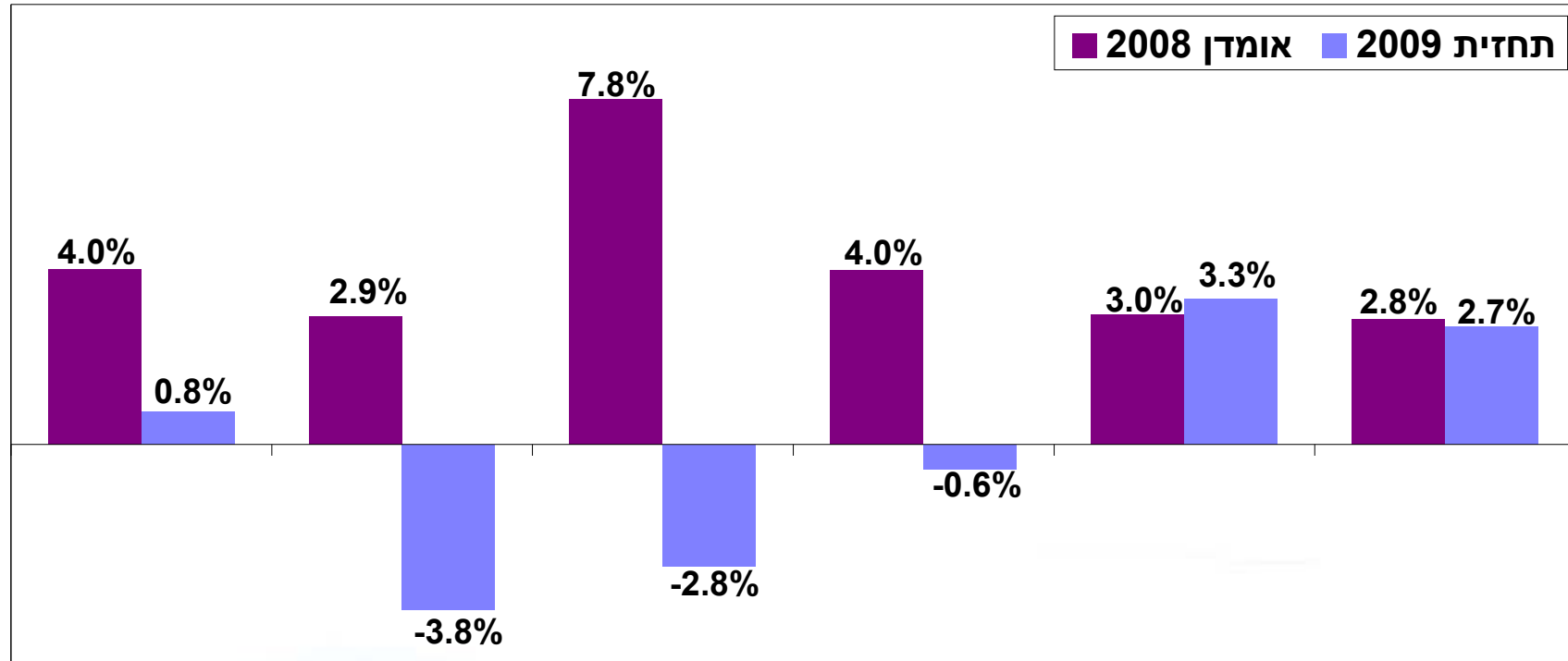
האטה ניכרת צפויה בקצב צמיחת התוצר

שיעורי שינוי שנתיים ריאליים

שימושים מול מקורות

שיעורי שינוי שנתיים ריאליים

תוצר

יבוא אזרחי

יצוא סחורות ושירותים

צריכה פרטית

צריכה ציבורית מקומית

השקעה גולמית מקומית

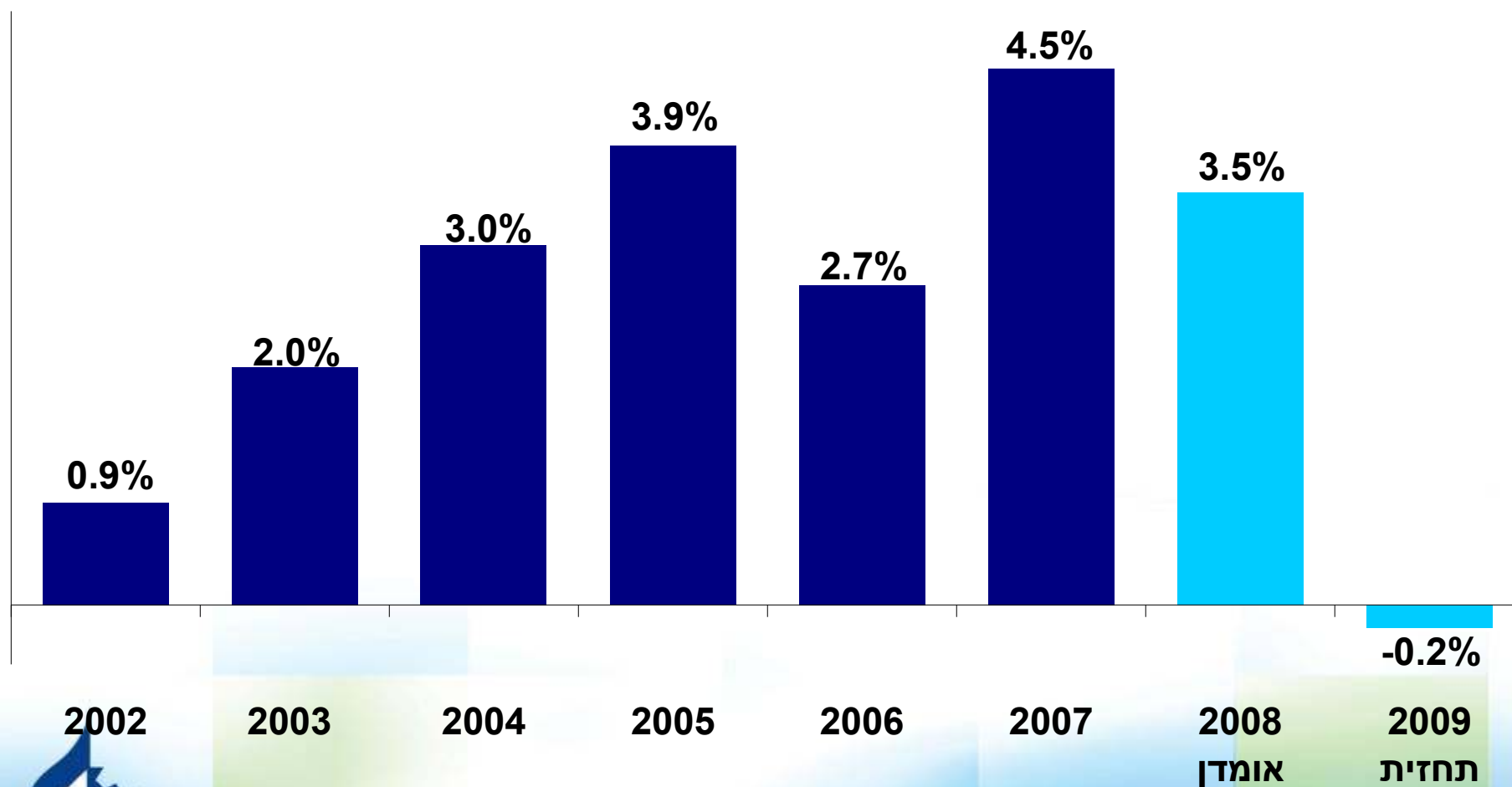
מקורות

שימושים

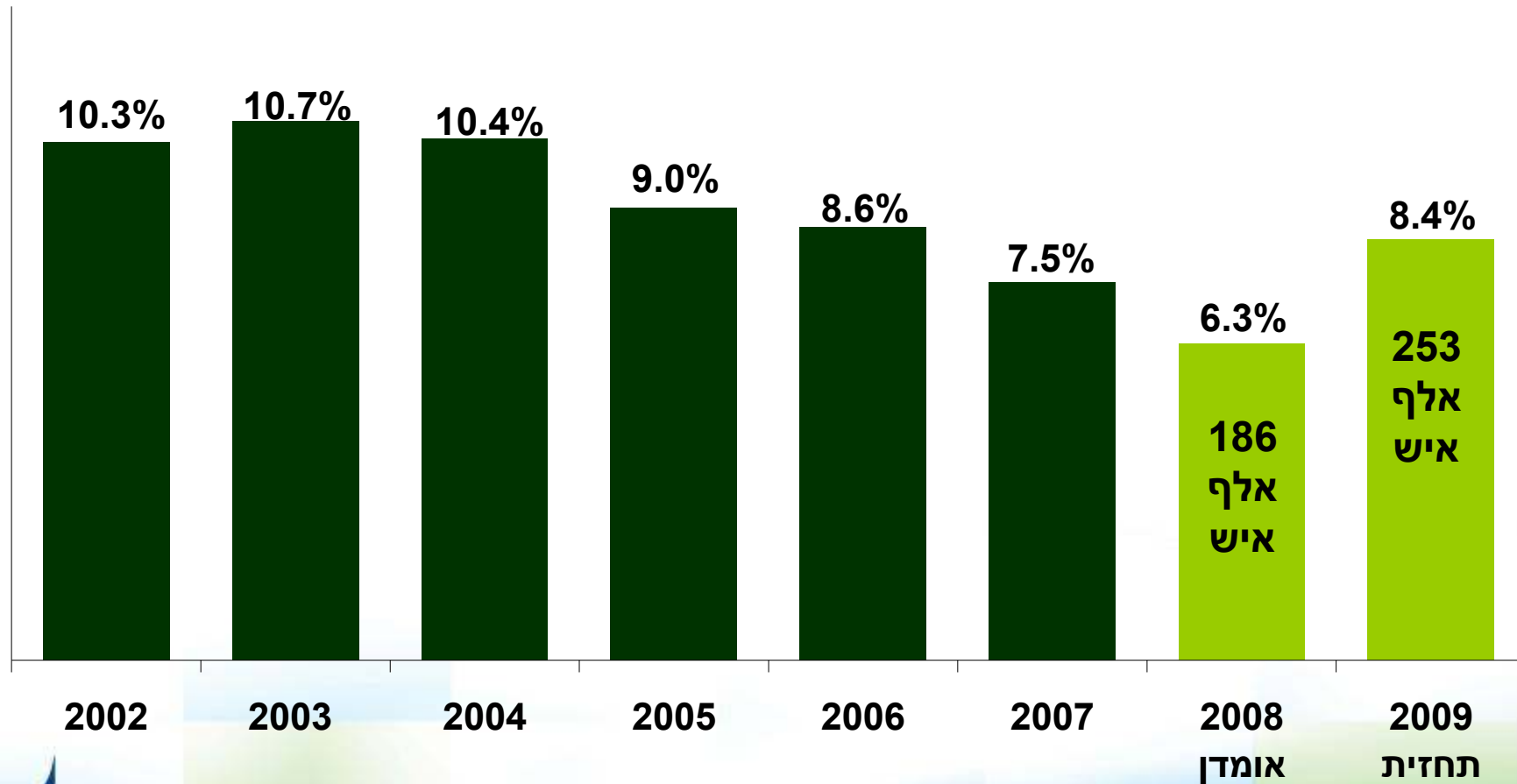
נסיגה צפויה בקצב קליטת המועסקים במשק

שיעור שינוי במספר המועסקים במשק

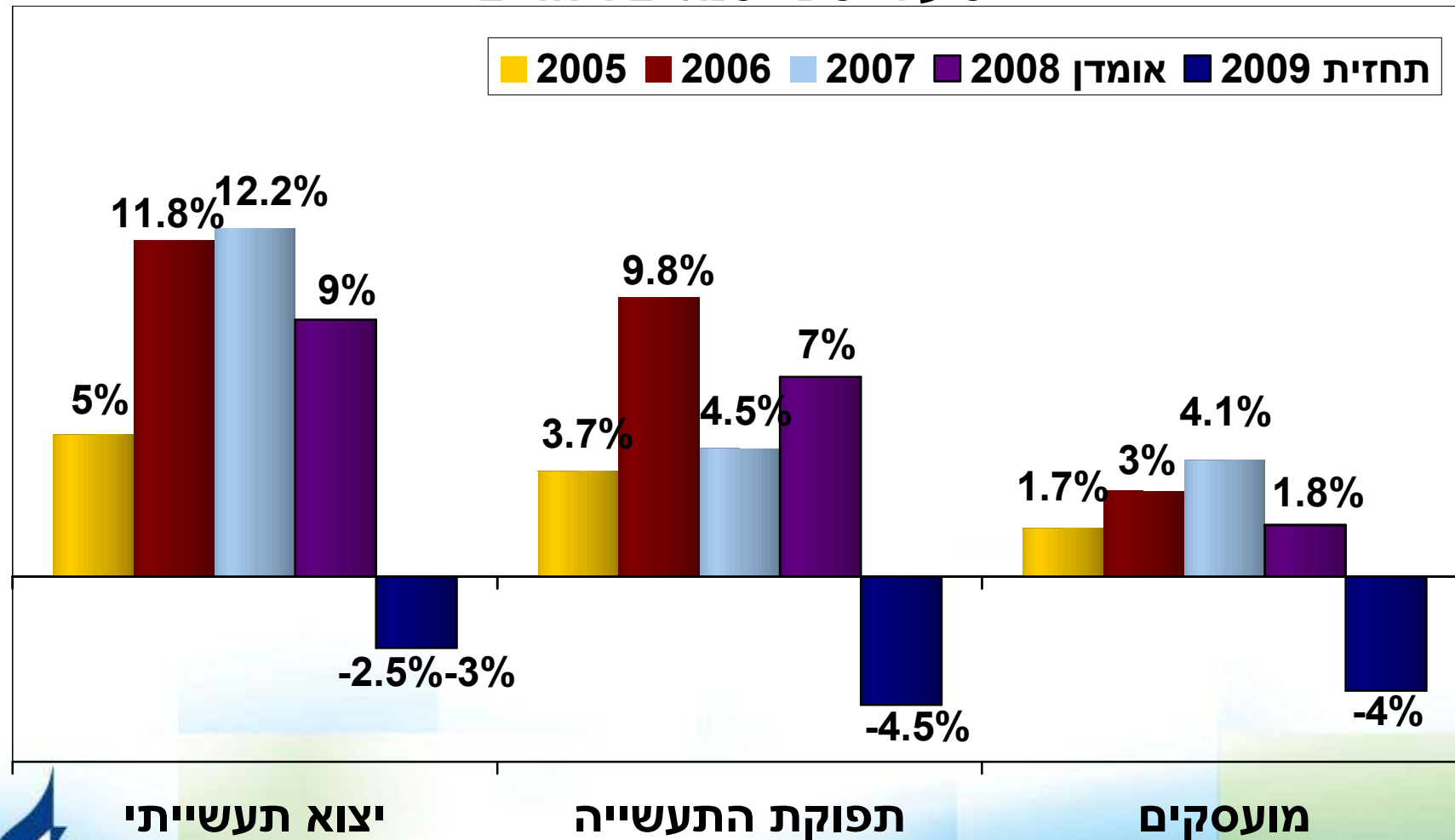
זינוק חד צפוי בשיעור האבטלה

שיעור אבטלה, באחוזים מכח עבודה

נסיגה צפויה גם בפעילות התעשייתית

שיעורי שינוי שנתיים ריאליים

יצוא תעשייתי

תפוקת התעשייה

מועסקים

תודה על ההקשבה

דפנה אבירם-ניצן
מנהלת המחלקה למחקר כלכלי
אגף כלכלה, התאחדות התעשיינים

